

DIVADELNÍ TŘEBÍČ 4

ZPRAVODAJ NÁRODNÍ PŘEHLÍDKY
AMATÉRSKÉHO ČINOHERNÍHO
A HUDEBNÍHO DIVADLA

KVĚTEN 2004

JENÍKOVO DĚDICTVÍ

Jsem tajemnice poroty, jedním z mých úkolů je tedy vytvářet tajemno, řekla mi Simona Bezoušková, když jsem ji požádal o rozhovor. Nakonec se ale docela rozhovořila, i když neměla zrovna moc času. Není se co divit, pořád má co na práci. Určitě jste nemohli přehlédnout příjemnou dívku, která vždy na začátku rozborového semináře představuje svým příjemným hlasem členy odborné poroty. Možná ale nevíte, že tahle křehká dívka má na svých bedrech přípravu a organizaci celé této přehlídky.

Mám-li vysvětlit, jak jsem se dostala k práci odborné pracovníce IPOS Artama, tak musím začít u svého předchůdce Jana Strejcovského, protože jsem začínala v divadle v Nymburce, kde Honza režíroval, odtud mne přetáhl do svého pražského souboru DIVADLO (bez záruky) PRAHA, kde teď režíruru, odtud mne dál poslal na Kurz praktické režie. Vytvořili jsme si takovou tříletou periodu, v níž já vždy přebírám všechny jeho funkce. Nejdřív jsem po něm zdědila divadlo, a poté, co odešel z Artamy, jsem po něm zdědila i jeho stůl a jeho počítač. Honzík teď pracuje v Sokolově, kde dělá ředitele Městského domu kultury, tak už se pomalu chystám na práci ředitelky...

V čem spočívá Tvoje práce v Artamě?

Jednak se starám o amatérské činoherní a hudební divadlo i o amatérské divadlo pro děti. To znamená, že mám na starosti přehlídky Femad Poděbrady a Divadelní Třebíč, Popelka Rakovník, Krakonošův divadelní podzim ve Vysokém nad Jizerou a jednou za dva roky Přehlídku seniorského divadla ve Znojmě. Navíc k tomu ještě s Milanem Strotzerem děláme časopis Amatérská scéna, kam oba píšeme a zajišťujeme její grafické zpracování.

Už sis v Artamě zvykla?

Pracuji tu od října minulého roku. Začátky byly těžké, neb jsem před tím pracovala v soukromé sféře a přechod do sféry státní byl pro mne trochu šok. Přece jen tu vše trvá trochu déle..., jde ale asi jen o zvyk. Je to však rozhodně práce, která mne velice baví.

Pokud se nemýlím, Femad Poděbrady a Divadelní Třebíč, jsou Tvým prubířským kamenem?

Tato přehlídka je opravdu první, kterou mám na

starosti sama, bez Honzíkovi pomoci. Protože mi ale hodně pomáhá Milan Strotzer, předal mi veškeré materiály a podklady, které on využívá mnoho let – Milan je totiž veliký pečlivce, který má vše potřebné přehledně založeno v šanonech –, mám z čeho čerpat. Velmi mi to usnadňuje práci. Na přehlídce Divadelní Třebíč navíc spolupráce funguje již třináct let, musím dodat, že opravdu bez problémů. Vše bezproblémově funguje, především díky ředitelce Jaromíře Hanáčkové a Slávce Pánkové. Obdivuji je pro jejich profesionalitu, organizační schopnosti a hlavně za jejich vlídnost a vstřícnost.

Možná se mezi čtenáři najde někdo, kdo neví, co se skrývá za slovem Artama, můžeš ji ve stručnosti představit?

Artama je jedním z útvarů NIPOS (Národní informační a poradenské středisko pro kulturu), který se zabývá neprofesionálním uměním. Má několik sekcí, například činoherního a hudebního divadla, filmová sekce, sekce loutkového divadla, symfonické orchestry, dechovka, dětské pěvecké sbory... Také jsem se setkala s některými lidmi, kteří si Artamu představují jako kolos stovky zaměstnanců, musím tedy dodat, že tomu tak není, třeba sekci amatérského činoherního divadla máme na starosti jen dva.

Jak jsi spokojena s letošní porotou? Musíš se jako tajemnice o porotce nějak pečovat?

V letošním roce se podařilo dát dohromady velmi kvalitní a vyrovnaný tým odborníků, musím říci, že si nesmírně vážím toho, že svůj drahocenný čas (jehož díky svému profesionálnímu vytížení jistě nemají dostatek) věnují této přehlídce, pracují s plným nasazením a myslím, že odvádějí velmi kvalitní práci, a to jak v porotovně, tak i na seminářích. A jak se starám o porotce? Snažím se jim zajistit co nejlepší servis, tedy ubytování, stravování, prostě jim vytvořit takové podmínky, aby se mohli v klidu věnovat své práci, takže jim občas i uvařím kafe.

-rtw-

Z odposlechu

Celou dobu mluví s tečkama, ale na konci proslovu nechává intonačně otevřenou větu a pak nám nadává, že mu skáče do řeči (porotci o svém kolegovi Rudolfovi F.)

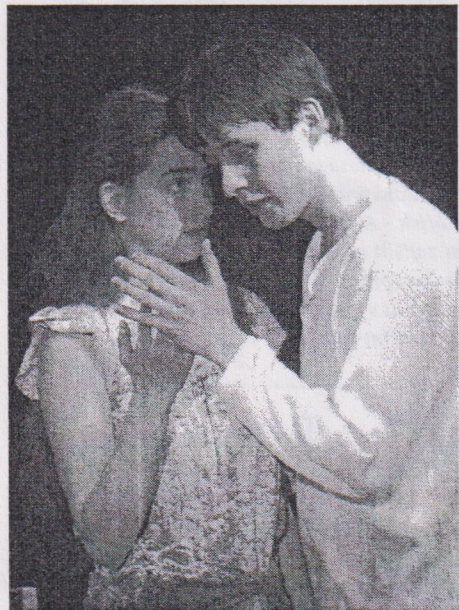
Ani jsem moc nekřičel, a přesto byla sborovna najednou prázdná (Jaroslav D. poté, co ze školního digitálního fotoaparátu zmizely po zásahu nejmenované pedagožky jeho záběry z exkurze do dukovanské jaderné elektrárny)

Pozor!!

Děkujeme Jaderné elektrárně Dukovany, že porotě a redakci umožnila zajímavou prohlídku svých půvabů.

ESTETIZOVANÉ POPISOVÁNÍ JEVŮ

DS HANÁ z Vyškova přivezl do Třebíče představení Hrubínovy Romance pro křídlovku v úpravě a režii Dagmar Musilové. Musilová ve své úpravě vychází jak z prozaického scénáře k známému filmu, tak z Hrubínovy básnické skladby a oba texty kříží. Rozumíme tomu tam, kde je přítomen básník – vyprávěč příběhu. Ale pokud najednou Vojta při setkání s Terinou začne recitovat, je to najednou mimo řád věci. Stejně tak dochází k jistému posunu tím, že z filmových střihů a prolínání situací zůstává zachováno jen něco. Po všech úpravách a v realizaci samotné tak najednou pocítujeme zjednodušení (nebo nepochopení?) Hrubína. Místo příběhu člověka, který

dospívá, oprostuje se od jednoho světa a vchází do druhého, místo příběhu o účtování člověka ve zlomovém věku se bohatý obsah Hrubínova díla redukuje na boj dvou mužských o Terinu. Na boj až konkrétní a silácký, který s Hrubínovým textem a jeho poetikou nekoresponduje. Navíc herci v takto nastoleném příběhu nehrají situace a vztahy, sledujeme spíše estetizované popisování jevů. Na jedné straně pokus o zabydlený reál (zbytečně inscenaci zatěžující), na druhé pak imaginace (z konkrétní čepice jedí imaginární višně, Vojta se holí konkrétní břitvou, ale imaginární holící pěnou ...).

Klademe si řadu otázek, týkajících se pochopení Hrubína, volby výrazových prostředků i sdělnosti inscenace. Při tom všem vnímáme vnitřní zaujetí tvůrců, z něhož je zřejmé, že tomu, co dělají hluboce věří. Jsou na jevišti zajímaví, autentičtí (především Terina Petry Šarhanové), mají emocionální, jsou schopní se otevřít. Tímhle osobnostním vyznačováním nesporně upoutávají pozornost diváků. Ale hloubku a smysl Hrubínovy Romance pro křídlovku se jim tak zcela zprostředkovat nepodařilo.

ex

NUTNOST HRÁT KONKRÉTNÍ SITUACE

Plešatá zpěvačka Eugèna Ionesca není rozhodně snadnou předlohou pro jevištní ztvárnění. Divadlo bez zákulisí ze Sokolova se v počátku své inscenace v režii Martina Vokouna vydává správným směrem tím, že nastavuje konkrétní typy, vybírá typická gesta, hraje konkrétní situace, což absurdní hra vyžaduje. Hraje se o mechanismech, které přebíráme a které nás ovládají, o všeobecném chaosu, jehož součástí všichni jsme. Výborně zafunguje hned úvodní scéna, manželé Smithovi (František Marek a Pavlína Šponiarová) jsou konkrétní a přesní. Funguje i příchod manželů Martinových (Václav Vršecský a Lucie Tousecká) a jejich scéna. Problémy nastávají v okamžiku, kdy se na jevišti objevují oba manželské páry společně. Zde inscenátoři opouštějí konkrétní situace, chaos se hraje v obecné rovině a inscenace tak přestává být sdělnou a zábavnou a stává se poněkud stereotypní. Problém se prohlubuje v okamžiku, kdy se začne hrát realisticky ve smyslu citového prožitku (Velitel hasičů Aleny Ročkové, ale například i reakce společnosti na otázku „A co plešatá zpěvačka?“).

Samotný závěr s obrácením scény i herců zády k divákům je pak zase už v řádu věci. V řádu věci je i práce s hudbou včetně tanců postav jakoby mechanických figur, loutek. Výborná je výtvarná složka inscenace: postavy (s výjimkou Velitele hasičů) jsou výtvarně dotaženy v kostýmech i účesech. Scéna (sedací souprava s potahy) pak vytváří očekávání, které je porušeno a vzniká tak zajímavé napětí.

Můžeme tedy shrnout, že soubor je úspěšný tam, kde dává situacím smysl. Tam, kde chaos jen ilustruje, inscenace se rozpadá.

ex

NEDŮSLEDNÝ TEXTAPPEAL

DOSPĚLÁ EMBRYA Divadla Jesličky ZUŠ Na Střežině z Hradce Králové se představila s montáží povídek Josefa Škvoreckého, kterou uvedla pod názvem Hořkej, opravdu hořkej... Pod scénářem a režii jsou podepsáni Jan Dvořák a Monika Janáková. Představení mělo výborný začátek a okamžitě zaujalo. Minimalistická scéna byla maximálně zaplněna a využita, zvolené prostředky maximálně korespondovaly s duchem i jazykem Škvoreckého povídek. Texty nám byly demonstrovány s nadhledem, vtipem a ironií komentovány – k tomu sloužilo především vynikající využití zavěšeného horizontu a okének v něm. Jako příklad si můžeme pojmenovat demonstraci lázní (ženy s lázeňskými „pítky“, v okénkách turistů s fotoaparáty – nejprve němečtí, posléze ruští...). Podobně bylo pracováno i s hudbou. Ale posléze, zhruba od začátku hovorů o jazzu, se inscenace proměňuje. Zatímco z počátku využila prostředků textappealu, tedy demonstrace a komentáře, posléze nastolený princip opouští a sklouzává k hraní divadla, k prožitku. Škvoreckého duch se poněkud vytrácí a zůstává v podstatě průřez dějinami. K podobné proměně dochází i ve využití hudby. Ne zcela zřetelná je pak tečka inscenace, což může být důsledkem onoho posunu.

Přes tento problém inscenace v sále velmi rezonovala. Je až překvapivé, jak témata v podstatě dávná a mockrát otrískaná jsou stále velmi živá. Takže můžeme shrnout, že jsme viděli představení příjemné, které nás oslovilo i pobavilo.

ex

Co na to divák?

Anket&

sDS Haná Vyškov ROMANCE PRO KŘÍDLOVKU

Dušan Zakopal: Vybuzení krásných vzpomínek na dobu malin nezralých. Citový náboj inscenace zasáhl stejným účinkem i publikum. Úspěšná katarze.

Jiří Anderle: Kniha básní s obrazy. Proč jsem měl pocit, že se listy z knihy vysypaly a možná se nenašly všechny. A možná byly zpřeházeny. A tak jsem se chvíli těšil a dojímal a chvíli jsem si říkal – proč? Inu, stránky mi nějak nenavazovaly. Trochu se mi zdálo, že se vytvářelo Umění.

Michal Cimbál Lurie: Mladá první láska je šťastná, optimistická, plná nadějí. Příběh má nešťastný konec, ale až nakonec. Já byl od začátku na funuse.

Radek Jiříček: Překrásná Terina! Dědeček nebyl slyšet! Byl to snad režijní záměr, jak divákovi přiblížit umírajícího člověka? Proč ale umíral tři dny? Obrovské herecké nasazení, ne u všech, ne vždy, ale překrásná Terina!

Jiří Pošepný: Škoda, že herecké výkony nebyly adekvátním naplněním předlohy a dědeček moc šeptal a nerozuměl jsem ani slovo.

Divadlo bez zákulisí Sokolov PLEŠATÁ ZPĚVAČKA

Jan Strejcovský: Sokolovských Plešatá zpěvačka plná mladých a jistě talentovaných herců. Celek pro mne i dnes bohužel plný nejasností – proč Velitele hasičů hraje žena, služebnou muž, co ony hudební předěly...? Cítím, že je to celé vymyšlené, ale já se ztrácím. Škoda.

Dušan Zakopal: Slova ze hry (asi): „Komu na tom zmatku záleží? To nás nezajímá.“ Skutečně ne? Jsme pořád tací?

Jiří Anderle: Nezvyklá slovní spojení pronášena neobyčejně vážně. Důrazy na nepodstatné až triviální, toť živná půda pro absurdní divadlo. A je to tam. Jenže nevím, co s tím dál. Nevím, co si z toho vzít, a tak jsem v druhé části pocítoval délku představení.

Michal Cimbál Lurie: Vyržel jsem to do konce, ale fakt jenom těsně. Asi to mělo nějaké sdělení – já ho bohužel nepochopil. Moje chyba.

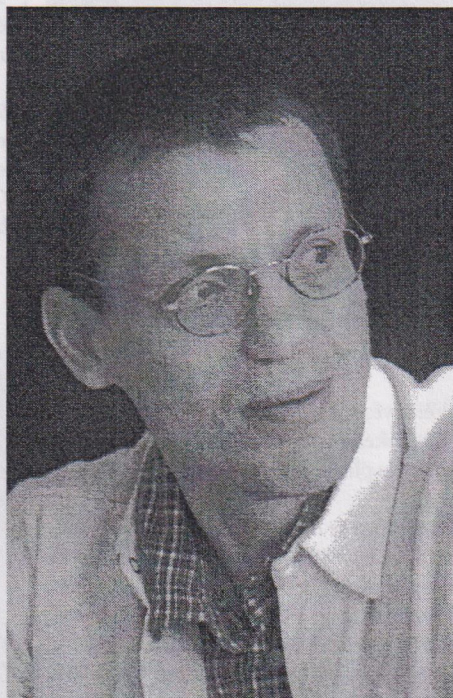
Radek Jiříček: Text znám, a to mi možná pomohlo překonat prvních patnáct minut, kdy jsem byl svědkem rozhlasové hry – nikoli díky představitelům, ale díky pořadatelům. Plešatá zpěvačka je hra, kterou někdo může, někdo ne. Já po dnešku ano.

Jiří Pošepný: Tak jako zmatek vznikl na jevišti, tak vznikl zmatek ve mně. Nechápu růžové nehty velitele hasičů. To je příklad.

Výsleeh

Dnes padl los na tyto členy poroty:

Mgr. Jakub Korčák
Divadelní režisér a pedagog DAMU

Čím byste chtěl být, kdybyste se znovu narodil?

Pěstitelem pomerančů a oliv.

Dospělá embrya Divadla Jesličky Hradec Králové HOŘKEJ, OPRAVDU HOŘKEJ...

Dušan Zakopal: A že se ta parta pěkně vybarvila! Méně (kratší) nebylo by více „údernější“?

Krutá výpověď o našem charakteru; my starší bychom to tak nedokázali.

Jiří Anderle: Gejzír energie, krásných nápadů a úžasných vtipů. Soubor mladý nejen tělem, ale především elánem. A živá hudba je vždy prima. Proč však téma nacismu, antisemitismu, komunismu – jak s tím a co s tím mají společného ti to mladí a jejich problémy. O čem že to vlastně bylo? Trošku jsem šel kolem plakátů.

Michal Cimbál Lurie: Inscenace plná rozporů. Na jedné straně nádherné momenty, nápady, scény. Na straně druhé laciné fóry a popisná knižní moudra. Za srdce mě to nevzalo. Škoda.

Radek Jiříček: ...kaleidoskop, estráda, show, krásní mladí lidé, písničky a hudba, nevyrovnané herecké výkony, stane se! Příjemně strávený večer...

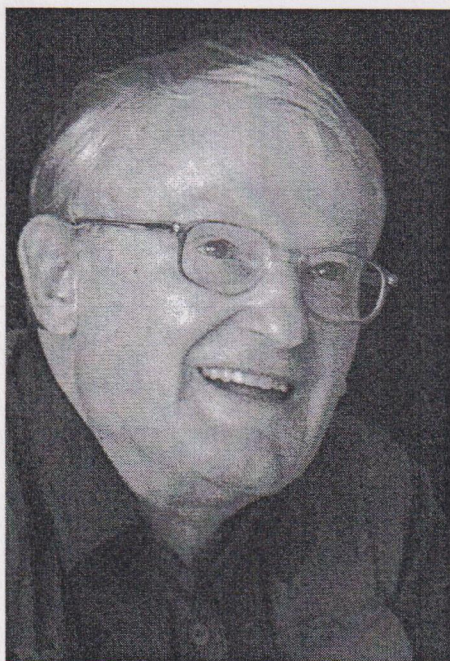
Jiří Pošepný: Trochu literární pásmo, ale byl jsem spokojen. Zpívá vám to, díky.

...a jako bonus:

Ian Anderson + Jethro Tull

Jan Strejcovský: Partička mužů pohybujících se po jevišti díky svému věku téměř aspirujících na Přehlídku seniorského divadla do Znojma. Jasně situace, dobrá práce se světly, dobrá hudební složka, skvostné jevištní efekty – reálný déšť. Jen tak dál.

prof. PhDr. Jan Císař, CSc.
Divadelní vědec a pedagog DAMU,
předseda poroty DT

Vaše životní heslo?

Za každou životní blbost se platí.

Které vlastnosti si nejvíce vážíte u hereček?

Jejich schopnosti komunikovat skrze svou ženskou přitažlivost.

Na čem teď právě pracujete?

Na stěhování.

Ve které divadelní hře byste chtěl žít?

Jak se vám líbí.

Jací jsou Vaši hrdinové ze skutečného světa?

Mahátma Gándhí a Matka Tereza

... a jako bonus:

Simona Bezoušková
Odborná pracovnice ARTAMA
pro amatérské divadlo

Čím byste chtěla být, kdybyste se znovu narodila?

Když jsem byla malá, chtěla jsem být zpěvačkou, ale bohužel neumím zpívat. Proto jsem se rozhodla být kádřovačkou, aniž bych tušila, co to obnáší. Můj poslední sen – být porotkyní poroty – se mi naštěstí splnil. Po ničem dalším netoužím.

Máte nějakého oblíbeného scénografa?

Rozhodně. Mým favoritem je Pavel Purkrábek.

Na čem teď právě pracujete?

To, že právě pracuji na národní přehlídce, mi znemožňuje pracovat na postupu do dalšího, již čtvrtého ročníku na katedře kulturologie. Takže pracuji na plánu, jak celou situaci vyřešit.

AMATÉRSKÁ SCÉNA DO KAŽDÉ DIVADELNÍ RODINY

Amatérská scéna může být pro toho, kdo nemá nic společného s amatérským divadlem, synonymem pro amatérské divadelní dění. Divadelníci toto slovní spojení vnímají zcela konkrétně jako název svého časopisu, který jim přináší informace o tom, co se v amatérském divadle událo, poskytuje jim servis zejména v oblasti dramaturgické, legislativní, technicko-organizační aj., zprostředkovává zkušenosti ze života souborů a zajišťování jejich existence, reflektuje zahraniční dění a zkušenosti, monitoruje činnost souborů a připomíná jejich výročí, včetně jubileí tvůrčích osobností etc., etc.

V příloze d'ARTAMAn se divadelníci dozvídají o tom, co se bude dít, kdy a jak. Nalézají v ní propozice přehlídek, vzdělávacích a dalších divadelních akcí a přihlášky na ně. Časopis má od roku 2001 Repertoárovou přílohu, v níž jsou otiskovány vybrané, jevišti prověřené texty divadelních her, doplněné dramaturgickými pendanty, upozorňujícími na jejich kvality, respektive úskalí, která je při inscenování třeba překonávat. Soupis her je k dispozici u stánku s publikacemi. Zde lze hry i získat.

To vše a mnoho jiného, včetně bohaté obrazové části vytváří z Amatérské scény jediný nejucelenější informační prostředek o amatérském divadelním dění v ČR. Vychází 6 x ročně. Roční předplatné činí 240,- Kč. Můžete si je zajistit i zde na Divadelní Třebíči u stánku s publikacemi poblíž malého sálu. Dejte tak sobě i Amatérské scéně dárek k 50. ročníku časopisu. Amatérská scéna by neměla chybět v žádné divadelní rodině! (MS)

Stánek divadelní literatury pro vás!

V průběhu dne, většinou v době před rozbořovými semináři a po nich, si lze u šatnového pultu poblíž malého sálu prohlédnout a také za rozumný až symbolický obnos zakoupit užitečnou divadelní literaturu. Prodejní stánek ARTAMA vám nabízí tituly z oblasti dramaturgie, režie, scénografie, herectví, jevištní řeči, pohybu, loutkového divadla, etc. K dispozici zde jsou texty divadelních her, převážně novinek světové dramatiky. Texty her naleznete i v přílohách časopisu Amatérská scéna. V posledním čísle naleznete navíc reflexe vašich představení na krajských přehlídkách. Výjimečnou nabídkou jsou čtyři díly v historii poprvé zpracovaných dějin českého amatérského divadla, v nichž můžete objevit váš soubor a možná i sebe. Je zde také k dispozici Adresář amatérského divadla v ČR zpracovaný v knižní a digitální podobě. Nejedna publikace je z pera přítomných odborníků, především prof. PhDr. Jana Císaře, CSc.

(MS)

JIRÁSKŮV HRONOV 2004 A JEHO SEMINÁŘE A DÍLNY

Blíží se vyvrcholení divadelní sezóny a spolu s ním Jiráskův Hronov (JH) jako příležitost k seznámení se s nejzajímavějšími inscenacemi, které se zrodily v nejrůznějších druzích divadla.

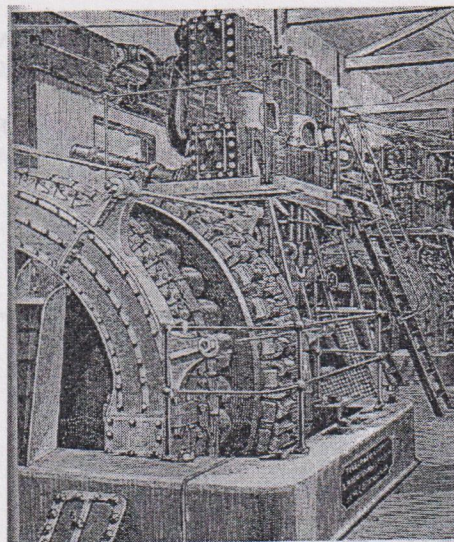
Víte, že...

Jiráskův Hronov bude i letos příležitostí k nabytí či prohloubení poznatků o divadle. Klub (nejen) mladých divadelníků JH nabízí 11 tematických seminářů a dílen vedených odborníky v nejrůznějších divadelních disciplínách, namnoze předními osobnostmi divadelního dění v ČR. Nadto bude realizován nově koncipovaný Kritický klub (K2) jako příležitost k odborné reflexi inscenací a současně k přemýšlení o možnostech různých druhů divadla a problematice divadelní tvorby, přesahující kritickou reflexi.

Zájemci o JH a jeho Klub (nejen) mladých divadelníků, který se uskuteční 5. – 14.8.2004, naleznou přihlášky a bližší informace o seminářích a podmínkách, za nichž se jej mohou zúčastnit v bulletinu d'ARTAMAn č. 2 / 2004. Bulletin je volně k dispozici na šatnovém pultu poblíž malého sálu, kde probíhají rozbořové semináře Divadelní Třebíče. (MS)

VÝLET DO DUKOVAN

Porotci Divadelní Třebíče včera navštívili Jadernou elektrárnu Dukovany. Neboť jim v autobuse zbylo trochu místa, vešly jsme se i my, tiskové hyeny, a proto si teď můžete přečíst několik poznámek z tohoto výletu.

7:30 Věrozhvěsti s kamenným výrazem sledují, jak z trebičského náměstí odjíždí autobus. Start přesně podle plánu. Směr jihovýchod.

7:50 Na obzoru se náhle zjevuje reliéf dukovanských chladících věží. Poklidně dýmají vprostřed zeleného kraje ozářeny vycházejícím sluncem, výjev je dramaticky rámován barokními mračny, jež, jako by chtěla podpořit mohutnost scénérie, se právě roztrhla a dala vyniknout blankytné modři dosud nezastřené ranním oparem.

7:51 Profesor Císař se ujímá slova, aby pohovořil o výhodách a záporech tohoto pojetí

scény a o možných důvodech použití některých rekvizit.

8:05 Elektrárna.

8:15 Porotci stojí nad úchvatně vyvedeným modelem jaderného zařízení, který nejen zasvěceně hovoří, ale i pestrobarevně svítí a bliká. Užaslý Pavel Purkrábek si jeho obrysy rychle načrtává do svého poznámkového bločku.

8:20 Mladá průvodkyně skupině zasvěceně vysvětluje princip štěpení. Dochází i na praktickou ukázkou. Rozklad začal ve chvíli, kdy porotci začali diskutovat o tom, zda výkon hovořící slečny lze či nelze považovat za vystoupení jednoho herce.

8:23 Jádru poroty se v pohledu na tuto otázku rozštěpilo na dva tábory.

8:31 Porotci obdivují vystavený protipožární oblek a zvažují možnost jeho využití v Ionescově Plešaté zpěvačce.

8:36 Velké zklamání. Vláček v modelu skladu jaderného odpadu dnes nejezdí. Porouchal se.

8:59 Porota se pokouší na světelné tabuli pojmenovat věhlasné fyziky a přiřadit k nim jejich vynálezy. Bezpečně je identifikován pouze Einstein. Je čas k odjezdu.

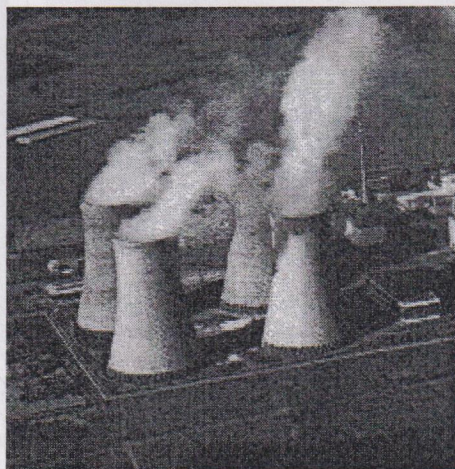
9:00 Tajemnice Simona Bezoušková děkuje personálu elektrárny za prohlídku jménem „celé ozářené poroty“ (viz Bezoušková, S.(2004): Závěrečné projevy. IPOS: 2004). Bohužel právě ve chvíli, kdy kolem prochází hlavní bezpečnostní technik.

9:03 Porotci jsou navzdory svým protestům odváděni do speciální umývárny, aby ze sebe odstranili radioaktivní prach. Milan Strotzer nacvičuje techniku, kterou používal rudoch ve hře Dlouhá, dlouhá cesta.

9:03 – 9:15 Pobyt v umýárně. Milan Schejbal odmítá ostatním půjčit mýdlo. Jan Císař se nechce potopit.

9:25 Po užití detekčního přístroje na měření radioaktivity se situace konečně vysvětluje a členové poroty Divadelní Třebíče jsou propuštěni. Obtěžkáni informačními brožurami opouštějí brány Jaderné elektrárny Dukovany.

-rtw-

Rozhovor

Zpráva o divadelním životě na Hané

Divadelní spolek HANÁ Vyškov je na Divadelní Třebíči letos poprvé. Požádali jsme proto dramaturga souboru Vladimíra Goldu o rozhovor.

Můžete nám říci něco o amatérském divadle ve Vyškově?

Ve Vyškově jsou v zásadě dvě divadelní skupiny – jedna vychází ze souboru Haná, který má stočtyřicetiletou tradici, druhá je Občasné sdružení Thalia, tam jsou asi tři podskupiny, které se ale navzájem prolínají. Inscenace Romance pro křídlovku je společným projektem obou souborů. V této spolupráci bychom chtěli pokračovat i nadále.

Pokud vím, tak ve Vyškově působil v minulosti zajímavý soubor Netrdlo.

Předchůdcem OS Thalia byl právě soubor Netrdlo, který vedl Zdeněk Řehka – to byl principál se vším všudy. Bohužel, Zdeněk Řehka předčasně tragicky odešel – paradoxně na divadelním soustředění, těsně před vystoupením souboru na Jiráskově Hronově.

Jakým způsobem obsazujete herce do svých inscenací?

Divadelních skupin je ve Vyškově dost, proto je možné vybírat z většího počtu lidí ty, kteří se pro daný projekt nejvíce hodí.

Zajímavostí právě v této inscenaci je fakt, že představitel Dědečka je otcem představitel Básníka.

Proč jste se rozhodli pro poetické divadlo?

U nás ve Vyškově je parta lidí, kteří se zabývají recitací, zúčastňují se Wolkrových Prostějovů a dalších přehlídek a soutěží. V tomto roce pravidelně pořádáme jednou měsíčně večery poezie ve spolupráci s Knihovnou Karla Dvořáčka.

Věnujete se i jiným druhům divadla?

V Divadelním spolku Haná při MKS Vyškov vznikají každoročně dvě inscenace klasického repertoáru. Využíváme toho, že máme k dispozici „živou“ hudbu a Milana Takáče, ředitele místní ZUŠ, který je obětavým dirigentem a korepeticem. Z větších věcí z poslední doby můžeme jmenovat třeba operetu Orfeus v podsvětí. Na repertoáru máme ale i dramaturgi Saroyanova Tracyho tygra, komedii Charleyova teta...

Můžete nám prozradit, co chystáte v nejbližší době?

Na podzim se chystá reminiscence za činnosti divadla Haná – bude to autorský večer k výročí souboru.

V plánu máme inscenaci Goldoniho Treperend, Dykova Krysaře a Zmoudření Dona Quijota. Obnovené divadlo Netrdlo v současné době nastudovalo inscenaci hry Václava Klimenta Klicpery Johanes doktor Faust.

Děkuji za rozhovor a přeji Vám mnoho zdaru do Vašeho dalšího počínání.

Rozhovor mezi nebem a zemí

S herečkou sokolovského Divadla bez zákulisí, Lucií Touseckou, jsme si povídaly na schodech vedoucích z prken, co znamenají svět, přímo do nebe. Ještě jsme ani pořádně nezačaly, když v tom, věřte nevěřte, po schodech DOLŮ schází stříbřovlasý muž se stejně zbarveným plnovousem. Zhasnul svatozář, asi aby nás dole neprovokoval a prošel kolem nás s úsměvem sobě vlastním. Ano, byl to Standa Šmíd!

Jestli ho náhodou neznáte, sledujte při představeních, kdo se dívá očkem kamery. Co ten už musel v divadle vytrpět a utéct nemůže! Inu, svatý muž.

Promiňte tu malou vsuvku, rozhodně vám nechci zatajit, o čem jsme mluvily s představitelkou Paní Martinové z inscenace Plešatá zpěvačka, jednou ze zakládajících členů Divadla bez zákulisí Sokolov, které vzniklo roku 1998.

Lucko, jakou roli jsi zahájila svou činnost v Divadle bez zákulisí? A byla to Tráskutečně první role?

Ještě před vznikem souboru jsem hrála ve studentských představeních, ale první skutečná role byla Meggie v komedii Přišel na večeri.

V jakých dalších inscenacích jsi hrála?

Ve hře Dva na houpačce jsem hrála Gitu, v Popelu a pálení Ester, taky vzpomínám na Dva muže v šachu, Náměstíčko a další.

Dramaturgie vašeho souboru je velmi odvážná, pouštíte se do kvalitních a prověřených textů všech žánrů – od situační komedie přes romantické příběhy až po tragédie a absurdní drama.

Který žánr je Tobě, jako herečce, nejbližší?

Nerokují roli podle žánrů. Myslím, že vždy záleží na komunikaci herce a režiséra, na jejich konkrétní spolupráci. Žádný žánr nezavrhují, zatím všechno, co jsem hrála, mě bavilo a skutečně je pro mě nejdůležitější vztah s tím kterým režisérem, jak mě jako herečku umí vést. A s výběrem textů to větší bylo tak, že režisér přinesl text, který ho oslovil a pokud oslovil i nás, tak se začalo zkoušet.

V souboru není jen jeden kmenový režisér?

Ne, režiséři se střídají. Začínali jsme s panem Gondíkem, který už ale ze souboru odešel. Plešatou zpěvačku jsme dělali s Martinem Vokounem a vypadá to, že se rodí noví režiséři. Soubor je v neustálém vývoji, má hodně členů širokého věkového spektra.

Co dalšího chystáte po Plešaté zpěvačce?

V současnosti je připravováno více her, všechno ale závisí na tom, jak se promění soubor, řada lidí totiž odchází na vysokou školu. I já jsem ze souboru odešla, Plešatka je jednou z mých posledních spoluprací, protože jsem mezitím odešla do jiného nově vzniklého sokolovského souboru. A byla jsem oslovena pro spolupráci na dalších projektech mimo tyto dva soubory.

Jak se v Sokolově užívá víc divadelních skupin? Má každá z nich svůj vlastní pracovní prostor?

Ne, máme dohromady jedno divadlo, kde se všichni střídáme. Všechno závisí na domluvě, na dobrém zorganizování zkoušek. Někdy je to, pravda, dost perné, protože například Divadlo bez zákulisí dělá i loutková představení, často více skupin současně připravuje inscenaci.

Co děláš „v civilu“, když se právě nevěnuješ amatérskému divadlu?

Jsem dramaturgyní v Městském domě kultury v Sokolově a zástupkyní ředitele – Honzy Strejcovského.

Takže zkrátka žiješ divadlem i v práci...

Ano. A Honza je můj šéf a zároveň i režisér již zmíněného nově vzniklého souboru Divadla bez_e_všeho, který měl nedávno premiéru hry Yolanda Simona: Kletba.

Díky a ať se Tobě i všem sokolovským divadlům daří!

-pm-

TOHLE BYLA ZHRUBA DESETINA NAŠEHO SOUBORU

To, že těsně před představením nemám rušit vedoucí souborů, se mi potvrdilo, když jsem se snažil získat pro tento rozhovor pana Jana Dvořáka z Divadla Jesličky. Před představením zamračený a nepřístupný, po něm komunikativní a vstřícný. A tak jsem se tedy odvážil klást otázky:

Jak se dává, nebo dal, tak velký soubor vůbec dohromady?

No tak tohle byla zhruba desatina našeho souboru. Protože Jesličky, scéna Základní umělecké školy Na Střežině v Hradci Králové, je největší literární dramatický obor v republice. My máme asi tři sta žáků. Tady byly dohromady dvě skupiny studia pro dospělé. V tom jsme dost anomálie, že u nás jsou třeba čtyřicetiletí studenti, kteří se stále zdokonalují.

A kolik máte skupin pro dospělé?

Tohle jsou dvě, co máme s Monikou Janákovou, dohromady. A celkem jich je asi šest.

Jak jste vybírali text pro vaši inscenaci?

Hořejší svět se mi líbil strašně moc let, už od mládí. A tak jsem jednou řekl: no proč bychom se ho nepokusili udělat? A tak jsme do toho s Monikou šli.

Jak se dá v takovém množství lidí zkoušet?

Strašně. Strašně. Zvlášť když to jsou zaměstnaní lidé a studenti. Takže účast na zkouškách je v podstatě, dá se říct, minimální. To si člověk jenom tak zhruba skicuje. Všechno se to pak dělá vždycky za dva tři víkendy, kdy jsme tam zavření od rána do večera a pilujeme to. A teď ještě je to tak, že někdo už studuje v Olomouci, někdo už studuje v Praze, takže se opravdu jindy než o víkendech v podstatě všichni nesejdeme.

Zaujalo nás, že máte v programu uvedeny funkce hrající kapitan a nehrající kapitan.

Když jsme to celé popisovali sportovní terminologií a Monika seděla za piánem, tak byla hrající kapitan a já jsem nehrající kapitan.

A ještě obligátní otázka na závěr: co chystáte do budoucna?

Nevím. Ještě nevím. Opravdu nevím. Protože máme asi pět nápadů nebo takových začínajících tušených možností, ale pro co se nakonec rozhodneme, to udělají až prázdniny. Až si trochu odpočineme od toho běžného provozu, zkusíme se dohodnout co.

Děkuji a nebudu vás už déle zdržovat, čeká vás toho dnes večer ještě mnoho.

r.s.

ŠUMAVSKÝ OCHOTNICKÝ SPOLEK ŠOS PRACHATICE v roce 1997 hrál v Třebíči Goldoniho komedii *Mirandolina*. V loňském roce nastudoval pod režijním vedením Jaromíra Hrušky komedii *Jan Kraus Proti větru* (Nahniličko), s níž se představí na letošní národní přehlídce. Nahniličko aneb Poněkud dojatý (s podtitulem *dryák o třinácti obrazech*) je úplný název komedie, která měla premiéru v roce 1995 v Divadle Na zábradlí. Dnes již kultovní komedie si našla cestu i na další profesionální i amatérské scény. V současné době ji mj. uvádí pražské divadlo Kalich. Stručné curriculum vitae enfant terrible českého kulturního života otiskujeme z webových stránek FITES: *Jan Kraus* se narodil roku 1953 v Praze, 4 sourozenci, otec Ota Kraus - autor knih *Továrna na smrt*, *Noč a mlha* (dokumentární literatura o fašismu). • Vystudoval gymnázium s maturitou v Praze. • Od roku 1959 - dabing dětských rolí, 1963 - první dětská filmová role • 1963 - první dětská role v divadle (Divadlo na Vinohradech), až do roku 1969 postupně v dětských a mládežnických rolích • Od roku 1971 jako herec na volné noze. • V roce 1980 spoluautor scénáře a hlavní představitel filmu *Evžen mezi námi* - vyrobeno na FAMU společně s P. Nydrlem a M. Vadase - zakázána distribuce - premiéra 1980. • V letech 1986 - 88 člen Studia Bouře, divadelní společnosti • 1988 - 1990 - Náhradní divadlo (spoluzakladatel společně s Jiřím Ornestem). • 1989 - premiéra hry *Zelený pták* na motivy Carla Gozziho (režie J. Ornest). • 1990 - abs. kurz účetnictví a daňového poradenství - podnikání v oboru do roku 1992 • 1992 - 1996 zástupce Fiera di Rimini a Fiera di Bologna v ČR a na Slovensku (společně s ing. J. Vodou). • 1992, 1994 - Organizace stavebního veletrhu Expoconstruct na pražském Výstavišti - společně s Fiera di Rimini a Fiera di Bologna • 1995 - premiéra hry *Nahniličko*. Text hry získal 2. cenu Nadace Alfréda Radoka. • 1969 - 1999 - 25 dílů seriálu *Dvaadvacátka* - spoluautor scénáře a jeden z představitelů satirického měsíčníku v ČT (práce ukončena cenzurním zásahem ČT) • 1999 - 2000 - moderování pořadu *Sauna* na TV Prima (talkshow). • 2000 - pořad *Další prosím* na TV Prima (25 dílů) - talkshow s politiky. • 2001 - 2002 - týdenní pořad *Ze života zvířat* v ČT (docusoap). • od 1999 - sloupky v magazínu *Týden*, od 2001 - denní poznámka na rozhlasové stanici *Frekvence 1*, od 2002 - týdenní pořad "Co vy na to, pane Kraus" - komentování událostí týdne • 2002 - zvolen předsedou FITES • 1980 - syn David, 1982 - syn Adam s manželkou Janou Krausovou, 1998 - syn Jáchym s partnerkou Ivanou Chýlkovou

DIVADELNÍ KLUB JIRÁSEK ČESKÁ LÍPA se na Divadelní Třebíči objevil poprvé v roce 1994 s inscenací hry *Ladislav Smočka Podivné odpoledne dr. Zvonka Burkeho*. V roce 1996 následovala inscenace *Gogolova Revizora*, v roce 1998 přivezl inscenaci *Sen v noci svatojanské*, roce 1999 to byla inscenace *Čechovových Třech sester*. V letech 2001 a 2002 DK Jirásek představil dvě autorské inscenace - *Odyseova cesta* (autor Václav Klapka) a *Na druhé straně řeky* (autor František Zborník). K rušské klasice se soubor vrátil a my budeme mít možnost zhlédnout jejich inscenaci *Čechovova Višňového sadu*.

Anton Pavlovič Čechov (1860 - 1940) - ruský prozaik, dramatik, humorista. Po studiu na gymnáziu v Taganrogu se zapsal na lékařskou fakultu Moskevské univerzity. V roce 1884 se stal lékařem. Lékařskou praxi vykonával do roku 1886, potom se plně věnoval literární tvorbě. V roce 1890 navštívil ostrov Sachalin, zajímaly ho poměry ve věznici. Když v Rusku vypukl v letech 1891 - 1893 hlad a epidemie

cholery, Čechov všestranně pomáhal postiženým. V letech 1892 - 1899 žil Čechov převážně v Melichově v Moskevské gubernii. Cestoval po Itálii, Balkánském poloostrově, navštívil četná evropská města. Onemocněl tuberkulózou a od roku 1899 se trvale léčil v Jaltě na Krymu. • Od roku 1898 úzce spolupracoval s Moskevským uměleckým divadlem, kde byl prvním režisérem Čechovových dramát K. S. Stanislavskij. • Spolupráce Čechova s MCHAT vyvrcholila premiérou *Višňového sadu* (17. 1. 1904). Je zajímavé, jak usilovně se Čechov po napsání *Višňového sadu* přel se Stanislavským o charakter, o žánr této své hry. Neustával zdůrazňovat, že napsal veselohru, zatímco Stanislavskij a Němirovič-Dančenko ve *Višňovém sadu* viděli vážné drama. Tento spor nebyl jen formální, dotýkal se samotné podstaty hry. • Na docenění svého tragikomického rozměru musely Čechovovy hry řadu let čekat, dlouho se nemohly vymanit z interpretační tradice, kterou zavedl MCHAT, z lyrizující, subtilní herecké psychologie. • Dramatické dílo A. P. Čechova je trvalou součástí ruského klasického repertoáru na našich jevištích a má i v českém divadle svoji režijní a hereckou tradici, kterou na počátku 20. století založila inscenace hry *Tři sestry* v režii Jaroslava Kvapila. *Višňový sad* z iniciativy Kruhu českých spisovatelů uvedlo v roce 1904 Švandovo divadlo v Praze. • Čechovovy hry představovaly - a stále představují - výzvu pro mnoho významných českých režisérů, kteří se snaží o nové pojetí, které by bylo bližší autorovým původním záměrům.

VOLYŇSKÉ AMATÉRSKÉ DIVADLO reprezentovalo na Divadelní Třebíči v roce 1993 a v roce 1995 Studio Volyně, které zde uvedlo *Taboriho hru Bílý muž a Rudá tvář* a western *Tajemství větrného kaňonu*. Po čtyřech letech jsme se v Třebíči setkali s volyňskými divadelníky opět - tentokrát se souborem PIKI Volyně, ve kterém se znovu sešli herci z původního Studia. V roce 1999 na národní přehlídce hráli Česnekový sad Antonína Hodka, v roce 2000 komedii *Jak je důležité mít Filipa Oscara Wilda* a v roce 2002 *hru August, August, august* Pavla Kohouta.

Posledním soutěžním představením letošní Divadelní Třebíče bude jejich inscenace hry *Goldoniáda* Vladimíra Strniska. Na základě motivů a některých dialogů z her Carla Goldoniho vznikl scénář, blízký se svým charakterem moderní fraše či grotesce, a skýtající hercům příležitost k odpoutanému projevu. Strnisko používá a umocňuje některé klasické Goldoniho zápletkové modely a nechává v nich vystupovat klasické typy komedie dell'arte i jiné komické stereotypy zavedené Goldonim.

Vladimír Strnisko (1938) - režisér a dramaturg, absolvent VŠMU, zpočátku pracoval ve slovenské televizi jako dramaturg (spolupráce s režisérem Milošem Pietorem). Se skupinou vrstevníků založil v roce 1968 první slovenskou alternativní scénu - Divadlo na korze a stal se jejím prvním uměleckým šéfem. Ve třech letech existence této scény zde inscenoval pět titulů, např. *Čekání na Godota*, *Můj ubohý Marat*, *Vojcek*. Spolu s Martinem Porubjakem, svým nejbližším spolupracovníkem, nazval svůj inscenační styl "groteskní realismus", přesto, že se při formulování záměrů divadla bránili příklonu k vyhraněné estetice či přesně vymezenému programu. Jejich křédem se stala "autentická osobnostní interpretace". Společný vkus, podobnost nazírání na realitu i podobné životní zkušenosti byly pojátkem týmu. Po zrušení Divadla na korze v roce 1971 se teprve v roce 1976 Vladimír Strnisko znovu vrací na jeviště slavnou inscenací *Goethova dramatu Clavio* (Nová scéna). Také na Nové scéně spolupracoval Strnisko především se "svými herci", s nimiž ho vázalo pouto generační i názorové a zkušenostní spřízněnosti (např. Martin Huba, Marián Labuda, Magda Vášáryová, Stanislav Dančiak).

K dalším významným inscenacím Vladimíra

Strniska patří např.: *Schiller - Úklady a láska* (1981), *Shaffer - Amadeus* (1982), *Molière - Don Juan* (1987), *Tartuffe* (1988), *Gogol - Mrtvé duše* (1988). Od roku 1988 působil jako režisér Slovenského národního divadla v Bratislavě, kde uvedl např. *Erdmanova Sebevraha* ((1989), *Nebezpečné vztahy* *Hamptona-Laclose* (1990), *Canettiho Svatbu* (1993). V roce 1993 nastoupil do Činoherního klubu, kde již předtím pohostinsky působil, jako umělecký šéf. Od 90. let často pohostinsky režisuje v českých divadlech - mj. v Národním divadle v Praze a v Divadle na Vinohradech, kde se v současné době hraje jeho inscenace hry *Briana Friela Lásky paní Katty* s Jiřinou Bohdalovou v hlavní roli.

SOBOTA

22. května 2004

Dnes

10.00 hod.

ŠOS Prachatice

Jan Kraus:

PROTI VĚTRU (Nahniličko)

14.00 hod.

Rozborový seminář

15.00 hod.

DK Jirásek Česká Lípa

Anton Pavlovič Čechov:

VIŠŇOVÝ SAD

19.00 hod.

Rozborový seminář

20.00 hod.

DS Piki Volyně

Vladimír Strnisko:

GOLDONIÁDA

22.10 hod.

Rozborový seminář

Zítřka...

NEDĚLE

23. května 2004

10.00 hod.

DS Pôtoň Slovenské pohronské javisko Levice
Kalinka Búr volně na motivy Alfréda Jarryho:

UBU

11.30 - 12.30

Slavnostní zakončení

Divadelní Třebíče 2004

v Národním domě

12.45

Závěrečné setkání účastníků
přehlídky v Novém divadle

Sponzoři Divadelní Třebíče:

Zlatý kříž
HOTEL

PUMAX

HOSTAN

Mediální partneři:

Region 87.9
ČESKÝ ROZHLAS

Horácké noviny

Zpravodaj XIII. Národní přehlídky amatérského činoherního a hudebního divadla Divadelní Třebíče 2004. * Redakce: Stáňa Štěpánková, Pavlína Morávková, Radim Svoboda, Radim Wolák * Fotografie: Ivo Mičkal * Vydává Kulturní, vzdělávací a informační zařízení Třebíče. * Sazba FIBOX